

ЗОРАН АВРАМОВИЋ, рођен 1949. у Сталаћу. Дипломирао је социологију на Филозофском факултету, а докторирао на Филолошком факултету у Београду. Бави се теоријским истраживањем проблема образовања, културе и политике. Пише студије, монографије, есеје, полемике, чланке и уџбенике. Објављене књиге: *Социјализам и моћност реформе*, 1989; *Повраћак грађанског друштва*, 1989; *Политички сисци Милоша Црњанског*, 1990; *Исцрпљено сам своју судбину (ирепрехени разговори Милоша Црњанског)*, 1992; *Задужбине, фондови, фондације, леђасти у култури Србије*, 1992; *Политика и књижевност у делу Милоша Црњанског*, 1994; *Друго лице демократије – Србија, Југославија, свеи 1980–1994*, 1998; *Уџбеник–култура–друштво*, 1999; *Демократија у школским уџбеницима*, 2000; *Невоље демократије у Србији (1990–2000)*, 2002; *Чији је књижевник и његово дело – расправа о културном идентитету српске књижевности*, 2003; *Држава и образовање – критичка евалуација концепција образовања у Србији*, 2003; *Одбрана Црњанског*, 2004; *Апорије образовања за демократију*, 2006; *Култура*, 2006; *Срби у њеној демократији*, 2007; *Социологија и књижевност – ољеди о социологији културе и књижевности*, 2008; *Родомрци – о једном делу српских политичара и интелектуалаца од 1990. до 2009*, 2009; *Политичка мисао Милоша Црњанског*, 2010; *Социолошка осмишљачница културе и образовања*, 2011; *Демократија и бомбардовање – каква је будућност демократије?*, 2012; *Образовање у њоковима друштва знања*, 2013; *Родољубци и родомрци – савремени српски патриотизам и национално дезинтегративна мисао и пракса*, 2013; *Образовање између дневне и научне бриге*, 2014; *Ољеди из српске културе и књижевности*, 2015; *Књижевници и политика у српској култури (1804–2014)*, 2016; *Друштвено ангажован у Србији*, 2016; *Књижевна раскрића – идентитет, Андрић, Црњански*, 2016; *Социолошко читање књижевности*, 2017; *Срби и антипатриотизам*, 2020; *Случај једног инстинкта*, 2020; *Наша некадашња криза*, 2020. Живи и ради у Београду.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ, рођен 1960. у Врбасу. Дипломирао је на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета у Београду. Пише поезију, прозу и књижевну критику. Књиге песама: *Зиурај*, 1986; *Пошк или чуј*, 1990; *Нема вода*, 1994; *Оскудно*

време, 2016; *Лавиринт / Лабиринт* (двојезично, на руски превео Андреј Базилевски), 2017; *Нейоновљиви код*, 2018; *Арайски кайричо*, 2020.

МИОДРАГ БУЛАТОВИЋ (Оклади код Бијелог Поља, 1930 – Игало, Црна Гора, 1991). Писао је прозу, био један од најзначајнијих и најпревођенијих српских писаца друге половине XX века. Књиге приповедака: *Баволи долазе*, 1955; *Вук и звоно: ѿвесџи о оџњу, заџоченицима и још неким људима*, 1958; *Највећа џајна свеџа* (избор), 1971; *Јахач над јахачима: моје најлеџце љубавне сџранице*, 1980; *Од љубави*, 1984. Романи: *Црвени џеџао леџи џрема небу*, 1959; *Херој на маџарцу*, 1967; *Људи са чеџири џрсџа*, 1975; *Пеџи џрсџ: о онима коџи нису уџли у роман Људи са чеџири џрсџа*, 1977; *Раџ је био боџи: роман у чеџири дела са еџилоџм*, 1977; *Gullo gullo*, 1983. Дrame: *Годо је доџао и друџе драме*, 1–2, 1994. Године 1983. су објављена *Сабрана дела Миодраџа Булатџовиџа*.

ЗДЕНКА ВАЛЕНТ БЕЛИЋ, рођена 1975. у Бачкој Паланци. Завршила студије словачког језика и књижевности на Филозофском факултету у Новом Саду, а докторирала на Катедри естетике Универзитета Коменски у Братислави. Пише поезију, прозу, есеје и књижевну критику и преводи са словачког и чешког језика. Главна је и одговорна уредница часописа за књижевност и културу *Nový život*. Објављене књиге: *Имиџранџи у Вавилонској кули*, књига разговора (*Imigranti v Babylonskej veži*, на словачком језику 2018), 2017; *Еџеризација: ван конТЕКСТА / Ётеризација: тџмо конТЕХТИ*, двојезична збирка песама, 2018; *Ратџник родина Перленсчлџпровеј*, књига за децу, 2019; *Zvuk euridikiných krokov*, збирка есеја и критика, 2019; *Аџокриџи џо Лилиџ и друџа џроклеџсџџва / Арокруџу подџа Лилџ а џне затратениа*, двојезична збирка песама, 2020. Приредила више књига. Живи у Новом Саду.

ЈОВАН ДЕЛИЋ, рођен 1949. у Борковиџима код Плужина, Црна Гора. Пише студије, есеје и књижевну критику. Редовни је професор на Филолошком факултету у Београду, дописни члан Српске академије наука и уметности и од 2020. године потпредседник Матице српске. Објављене књиге: *Криџичареви џарадокси*, 1980; *Срџски надреализам и роман*, 1980; *Пјесник „Паџеџџике ума“ (о џјесниџџџиву Павла Поџовиџа)*, 1983; *Традиција и Вук Сџеџановиџ Караџиџ*, 1990; *Хазарска џризма – џџумачење џрозе Милораџа Павиџа*, 1991; *Књижевни џџлеџи Данила Киџа*, 1995; *Кроз џрозу Данила Киџа*, 1997; *О џоезији и џоеџици срџске модерне*, 2008; *Иво Андриџ – мосџи и жрџџва*, 2011; *Иван В. Лалиџ и џемачка лирика – једно инџерџџексџуално исџраживање*, 2011; *Милуџин Боџиџ џјесник модерне и вјесник аванџарде – о џоезији и џоеџици Милуџина Боџиџа*, 2020. Приредио више књига српских писаца.

МАРИЈАНА ЈЕЛИСАВЧИЋ, рођена 1992. у Ужицу. Основне и мастер академске студије српске књижевности завршила на Филозофском факултету у Новом Саду, где је 2016. године одбранила мастер рад на тему „Елементи хорор фантастике у роману српског предромантизма”, за који је одликована Бранковом наградом Матице српске. Тренутно је на докторским студијама српске књижевности у Новом Саду. Активно пише за онлајн часопис *КУЛТ*. Радове објављује у периодици.

ДРАГО КЕКАНОВИЋ, рођен 1947. у месту Братуљевци код Славонске Пожеге, Хрватска. Пише поезију, прозу и драме. Књига песама: *Свјећилосић шума*, 1965. Романи: *Поштомак сјена*, 1978; *Ивањска ноћ*, 1985; *Рибља стаза*, 1997; *Амерички сладолед*, 1998; *Вејрово срце – ловачки роман*, 2012. Књига списа: *Механика ноћи*, 1971. Књиге приповедака: *Вечера на веранди*, 1975; *Ледена шума и грује крајике њриче*, 1975; *Zaglada* (на пољском), 1985; *Панонски дивљици*, 1989; *На небу и грује њриче*, 2002; *Усвојење*, 2013; *Изабране њриче*, 2015.

ТАЊА КОЈИЋ, рођена 1996. у Брчком, БиХ. Основне и мастер студије завршила на Филозофском факултету у Новом Саду, на одсеку за српску књижевност и језик, где је тренутно студент докторских академских студија.

ЗЛАТА КОЦИЋ, рођена 1950. у Жељеву код Сврљига. Дипломирала на Филолошком факултету у Београду, на групи за руски језик и књижевност, а усавршавала се на студијским боравцима у Русији. Пише поезију, есеје и огледе, преводи с руског. Књига огледа: *Риђанска свейица – о поезији Миограја Павловића*, 1996. Књиге песама: *Клојка за сенку*, 1982; *Оро око тројила*, 1990; *Ребро*, 1993; *Гнездо и куйола*, 1995; *Полој*, 1999; *Ваздушне фреске*, 1999; *Лазареве лесџе*, 2003; *Мелод на води*, 2008; *Бело њуле*, 2014; *Биберче*, 2014; *Le piéton au large / Пешак на њучини* (француско-српско издање), 2014; *Сиринова скала / Скала Сирина* (српско-руско издање), 2014; *Чаура-аура-ура*, поетски записи, 2016; *Хармон*, 2017; *Простори душе*, 2019; *Галјал*, 2020. Приредила више књига.

АНА МАРКОВИЋ, рођена 1976. у Крагујевцу. Завршила шпански језик и књижевност на Филолошком Факултету у Београду и докторске студије на Универзитету у Барселони (2013), с дисертацијом о приповеткама аргентинске књижевнице Луисе Валенсуеле. Преводи са шпанског, објавила превод књига Луиса Ландера, Гонсала Торентеа Балестера, Леополда Лугонеса, Луисе Валенсуеле, Селије Аморос, Саре Месе и Гвадалупе Нетел.

ЖАРКО МИЛЕНКОВИЋ, рођен 1988. у Приштини. Дипломирао на Одсеку за српску књижевност и језик на Филозофском факултету у

Косовској Митровици, а мастер студије завршио на Одсеку за српски језик и књижевност на Филозофском факултету у Новом Саду. Пише поезију, кратку прозу, есеје, научне радове, књижевну и ликовну критику. Књиге песама: *Кеношаф*, 2011; *Крхојине леиџа*, 2019.

ПЕТАР МИЛОШЕВИЋ, рођен 1952. у Калазу (српско насеље између Будимпеште и Сентандреје), Мађарска. Дипломирао славистику и мађарску књижевност у Будимпешти, где живи и ради. Пише поезију, прозу, есеје, огледе, критике и уџбенике, преводи. Књига песама: *Сенџандрејски џиџиџик*, 1990. Књига приповедака: *Нађи џу друџоџ*, 1994. Романи: *London*, *Помаз*, 1994; *Ми же Сенџандрејџи*, 1997; *Биџка за Сулејмановаџ*, 2000; *Вебсајџ-сџори*, 2001; *Тиџа Калаз*, 2013. Књиге есеја и студија: *Оџлеџи и криџиџке – о савременој књижевности Срба и Хрваџиџа у Мађарској*, 1991; *Az emberiségköltésnyitől a trükkregényig (Оџ џоџеме о човеџансџиџву до џиџрик-романа)*, 2004; *Поезија аџсурџа – Васко Поџа*, 2007; *Оџ десетџерџа до џиџерџиџексџиџа – књижевне сџиџудије*, 2007; *Сџиџаре болечке лозе*, 2007; *Данас, јуче, џрекјуче – скиџе и есеји о наџшој књижевности у Мађарској*, 2008; *Сџиџорија срџске књижевности*, 2010. Приредио: *Где несџаје џлас? – анџолоџија младих џесника Срба и Хрваџиџа у Мађарској*, 1984; *На друџој обали – хрестџомаџиџија џослераџине књижевности на срџскохрваџском језику у Мађарској*, 1984; *Сеоба Срба 1690 (коаутор)*, 1990; *Наџа џоезија у дијасџори* (коаутор), 1991; *A szerb irodalom története (Исџиџорија срџске књижевности)*, 1998; *Песма будилника – анџолоџија младих срџских џесника у Мађарској*, 2007.

ЗДРАВКО МИОВЧИЋ, рођен 1958. у Ледиђима код Трнова, БиХ. Студије филозофије, компаративне књижевности и социологије завршио на Филозофском факултету у Сарајеву. Магистар је менаџмента, оснивач и директор развојне агенције Еда у Бањој Луци и саветник за решавање развојних проблема у управи, предузеђима и заједницама. До сада је објавио девет књига из области одлучивања и управљања развојем и шест књига поезије: *Заџџиџо џиџи нисам џисао*, 2011; *Шџиџо заџрејери и несџане*, 2013; *Шкриџа и џаџаџиџ*, 2015; *Шџиџо је дуџа скуџила*, 2017; *У милосџиџи џренуџаџа – саџласиџе*, 2019; *Љубав виноџојџа – џјесме о вину и уз вино*, 2020. Живи и ради углавном у Бањој Луци.

ВИОЛЕТА МИТРОВИЋ, рођена 1989. у Новом Саду. Основне и мастер студије српске књижевности завршила на Филозофском факултету у Новом Саду. На истом факултету је тренутно студент докторских студија српске књижевности. Пише студије, есеје и књижевну критику, преводи с енглеског. Књига есеја и критика: *Херменеуџиџичка џрисџиџаниџиџа*, 2018.

ИВАН НЕГРИШОРАЦ, рођен 1956. у Трстенику. Пише поезију, прозу, драме, студије и књижевну критику. Од 2005. до 2012. године био је главни и одговорни уредник *Лейојиса Мајице српске*, а од априла 2012. је председник Матице српске. Редовни је професор на Филозофском факултету у Новом Саду. Књиге песама: *Трула јабука*, 1981; *Ракљар. Желудац*, 1983; *Земљојис*, 1986; *Абракадабра*, 1990; *Тойло, хладно*, 1990; *Хой*, 1993; *Везници*, 1995; *Прилози*, 2002; *Пошћаник*, 2007; *Светилник*, 2010; *Камена читенија*, 2013; *Читенија* (избор), 2015; *Мајични млеч*, 2016; *Изложба облака* (избор и нове), 2017; *Оледала Ока Негремана*, 2019. Роман: *Анђели умиру*, 1998. Дrame: *Фреди умире*, 1987; *Куц-куц*, 1989; *Испраћа је у шоку, зар не?*, 2000; *Видиш ли свице на небу?*, 2006. Студије и есеји: *Лейишмација за бескућнике. Српска неоавантарна поезија – њоетички идентитет и разлике*, 1996; *Лирска аура Јована Дучића*, 2009; *Испраћа предака – искушења колективној и индивидуалној ојсјанка*, 2018; *Њетошевићски њокреј ојшора*, 2020. Председник је Уређивачког одбора *Српске енциклопедије*, том I, књ. 1–2, 2010–2011, том II, 2013; том III, књ. 1, 2018.

МИЛИВОЈ НЕНИН, рођен 1956. у Локу, Шајкашка. Књижевни критичар и историчар, редовни професор на Филозофском факултету у Новом Саду. Објављене књиге: *С-авећи кришике, с-окови њезије*, 1990; *Светислав Сјефановић – ѡрејеча модернизма*, 1993; *С мером и без ње*, 1993; *Суочавања*, 1999; *Сјвари које су ѡрошле*, 2003; *Сјари лисац*, 2003; *Случајна књиа – колаж о Тодору Манојловићу*, 2006; *Српска ѡсничка модерна*, 2006; *Сишне књије – о ѡрејисци српских ѡисаца*, 2007; *Слајка књиа*, 2008; *Седам бележака – мала књиа о Црњанском*, 2009; *Савиченѡа – српски књижевници искоса*, 2010; *Свећи мирис ѡамѡивека – фрајменѡи о Лази Косѡићу*, 2011; *Савић Милан*, 2011; *Седам брежуљака – књиа о Црњанском*, 2013; *Славни Шајкац о Лази Косѡићу*, 2014; *Слово ѡврдо – о ѡрејисци Илариона Руварца*, 2016; *Сви моји банајски ѡисци – ѡриказе и ѡрикази*, 2016; *Светислав Сјефановић, ојей*, 2016; *Срејен Марић*, 2017; *Српских новина догаѡак и друѡи догаѡи*, 2017; *Сјењак Црњанској*, 2020; *Самидба – највише о Павићу*, 2020. Приредио више књига и антологија.

ЂОРЂЕ НЕШИЋ, рођен 1957. у Бијелом Брду код Осијека, Хрватска. Дипломирао на Филолошком факултету у Београду (група југословенске књижевности и српскохрватски језик). Члан је Одбора САНУ за динамику климатског система Земље и дело Милутина Миланковића. Управник је Културног и научног центра „Милутин Миланковић” у Даљу. Пише поезију, студије есеје и критику. Књиге песама: *Црв сумње у јабуци раздора*, 1985; *Суроѡиш*, 1990; *Чекајући Сјворишеља*, 1995; *Харонов чамац*, 1998; *Прозор кроз који Дунав ѡече* (избор и нове), 2000; *Граница*, 2006; *Боље је биши у мањини* (избор и нове), 2015; *Полој* (избор

и нове), 2016; *Сунце и лед* (избор и нове), 2018. Објавио и књиге: *Лук и вода – завичајни рјечник*, 2004, 2012; *Први циклус*, монографија, 2019; *Окајнице*, есеји и критике, 2020. Приредио више књига. Живи у Бијелом Брду и у Сомбору.

ХОСЕ ОВЕХЕРО (JOSÉ OVEJERO), рођен 1958. у Мадриду, Шпанија. Пише романе, приче, есеје, драме, поезију, путописе, ради као преводилац и новинар. Добитник је бојних награда за свој књижевни опус, између осталог награде Анаграма за најбољи есеј на шпанском језику (2012) и Алфагуара за најбољи роман на шпанском језику (2013). Важнија дела: књига есеја: *Етика суровости* (*La ética de la crueldad*), 2012; књига прича *Чудни свет* (*Mundo extraño*), 2017; романи: *Лоша година за Микија* (*Un mal año para Miki*), 2003; *Туђи животи* (*Las vidas ajenas*), 2005; *Изум љубави* (*La invención de amor*), 2013; *Побуна* (*Insurrección*), 2019. (А. М.)

ДУШКО ПЕВУЉА, рођен 1976. у Крупини код Врбасу код Бањалуке, БиХ. Професор је на Филолошком факултету у Бањалуци на Студијском програму српског језика и књижевности. Бави се историјом и поетиком српске књижевности, пише студије, есеје и књижевну критику. Објављене књиге: *Обнова србистике*, хрестоматија, 2013; *Повраћак србистички*, 2015; *Разговори*, 2015; *Мојив слободу у књижевном гјелу Пејра Кочића*, 2018; *Читање Њосиуака*, 2018; *Пријовједачки свијет Свејозара Ђорговића*, 2019. Приредио више књига српских писаца.

РАДОВАН ПОПОВИЋ, рођен 1938. у Дубу код Бајине Баште. Новинар, књижевник, аутор је многих животописа наших најзначајнијих писаца. Објављене књиге: *Казивања о Андрићу – усјомене савременика*, 1976; *Исидорина бројаница*, 1979; *Живот Милоша Црњанског*, 1980; *Истина о Дучићу*, 1982; *Књига о Цвијановићу*, 1985; *Изабрани човек или живот Расића Пејровића*, 1986; *Воћка на друму или живот Вељка Пејровића*, 1986; *Живот Меше Селимовића*, 1988; *Иво Андрић* (фотомонографија), 1988; *Андрићева пријатељства*, 1992; *Књига о Ђојићу или њу до моста*, 1994; *Књижевна историја Београда*, 1995; *Прича о Срејену Марићу*, 1996; *Крлежја и Срби*, 1997; *Васко Поја, мит и мајија*, 1998; *Књига о Десанки*, 1998; *Славни љоси Србије*, 1998; *Антић – њим самим*, 2000; *Време љисца – животић Добрице Ђосића*, 2000; *Први љисац љрећег миленијума – животић Милорада Павића*, 2002; *Грађанин света – живот Тодора Манојловића*, 2002; *Принц љесника – живот Бранка Милковића*, 2003; *Сјајно друштво – љрича о српским надреалистима*, 2006; *Живот без лажи*, 2008; *Српски љисци сликари*, 2008; *Књигуља из мрачног гућана*, 2009; *Песникиња душе Србије*, 2009; *Последњи српски бољшевик*, 2009; *Разносач месечине*, 2009; *Мајија – илустрирана монографија*, 2009; *Кнез српских љесника*, 2009; *Бескрајни љлави крућ*, 2009; *Андрићева прија-*

иљесџива, 2009; *Срџски књижевни зверињак: књижевни живоџ Србије 1944–2000*, 2011; *Михиз – одџонеџање једноџ живоџа*, 2011; *Жудња за фраком – срџски џисци у диџломатџији*, 2011; *Како је Буле џокорио Евроџу – живоџоџис Миодраџа Булаџовиџа*, 2013; *Прича о Дуџану Маџићу*, 2014; *Дейеџе из дуџе – диџломатџе и џесници у Риму*, 2014; *Песник наџе младосџи – живоџоџис Славка Вукосављевиџа*, 2015; *Пуџованање кроз усџомене*, 2016; *Осмех родне џодине – реџорџаџе, заџиси, белешке из ужичких „Весџи” 1957–1966*, 2016; *Арисџокраџи дуџа – живоџоџис Милана Каџанина*, 2016; *Велики Госџодин: Младен Лесковаџ – џим самим*, 2017; *Блаџодаџи новоџ јуџира: Боџико Пеџировиџ – џим самим*, 2018; *Сведок васкрсења – џесничка биоџрафија Миодраџа Павловиџа*, 2019; *Срџски Орфеџ Добриџа Ериџ – џесничка биоџрафија*, 2020; *Парче џиџчеве дуџе: Тиџма – џим самим*, 2020. Приредџо више књиџа.

БИСЕРКА РАЈЧИЋ, рођена 1940. у Јелашници код Зајечара. Завршила је студије славистике (група за источне и западне словенске језике и књижевности) на Филолошком факултету у Београду. Пише есеје и радио драме, преводи с пољског, руског, чешког, словачког, бугарског и словеначког. До сада је објавила преко сто књиџа превода свих жанрова књижевности (Шимборска, Милош, Липска, Ружевич, Херберт, Мржек, Гловаџки, Кот, Колаковски, Загајеvски, Барањчак, Гомбровиџ, Виткјеvиџ, Анђејеvски, Брандис, Лем, Јурковски и др.), а бави се и позориштем, ликовном уметношћу, филмом, филозофијом, естетиком, политикологијом, историографијом, питањима вере и цркве словенских народа, највише Пољском. Објављене књиџе: *Писма из Праџа*, 1999; *Пољска цивилизација*, 2003; *Моџ Краков – из кулџурне археологије џраџа*, 2006; *Itago Poloniae*, 2014; *Писма из Пољске*, 2018; *Факџомониџаџе – (џорџреџи, живоџоџиси, јубилеџи, сеђања, разџовори, џисма, мислио о --)*, 2020. Објавила је и више антологија.

МИЛИСАВ САВИЋ, рођен 1945. у Власову код Рашке. Пише приче, романе, есеје и студије, бави се књижевном историјом и преводи с енглеског и италијанског. Књиџе проповедака: *Буџарска барака*, 1969; *Младиџи из Рашке*, 1977; *Уџак наџе вароџи*, 1977; *Пролазе ли возови Ибарском долином* (избор), 2001; *Љубавне џриче једноџ шеџрџиље*, 2007. Романи: *Љубави Андрије Курандиџа*, 1972; *Тоџола на џераси*, 1985; *Ћуџ комџиџскоџ војводе*, 1990; *Хлеб и сџирах*, 1991; *Ожиљџи џиџшине*, 1996; *Принџи и сербски сџисаџељ*, 2008; *Чварчиџ*, 2010; *La sans pareille*, 2015; *Докџора Валентиџина Трубара и сесџре му Симонеџе џовесџи чудноваџиџ доџађаџа у Србиџи*, 2018; *Пеџео, џена, шаџаџи*, 2020. Књижевном-историјске студије: *Усџаниџка џроза*, 1985; *Сеђање и раџи*, 2009; *Долина срџских краљева*, 2014. Мултижанровске књиџе: *Фусносџа*, 1994; *30 џлус 18*, 2005; *Римски дневник, џриче и један роман*, 2008; *Љубавна џисма и друџе лекџије*, 2013;

Мали лосар креативної іисања, 2015; *Ејска Србија*, 2017; *Ог Чамйар бара до касине Валадије*, 2018; *Бандий и йрофесор – инйервјуи Милисава Савића*, 2020. Аутор је лексикона *Ко је ко – йисци из Јуїославије*, 1994, а објавио је више књига превода с енглеског и италијанског и приредио неколико књига и антологија савремених светских и српских прича.

НИНА СТОКИЋ, рођена 1996. у Шапцу. Основне и мастер академске студије српске књижевности и језика завршила на Филозофском факултету у Новом Саду, где је 2020. године одбранила мастер рад под називом „Чудо у српској драми ХХ века – Пекић, Симовић, Ковачевић”. Тренутно је студент демонстратор на одсеку за српску књижевност на предметима из области проучавања народне књижевности.

ВЛАДИСЛАВ СТШЕМИЊСКИ (WŁADYSŁAW STRZEMIŃSKI, Минск, Белорусија, 1893 – Лођ, Пољска, 1952), водећи теоретичар и уметник међуратне пољске ликовне авангарде. С обзиром на своје племићко порекло студирао је војне науке у царској Русији. Тешко је рањен 1916. на фронту, па се опростио од војне каријере. У Москви је 1918. и 1919. године студирао сликарство и успоставио контакт с групом авангардних уметника (УНОВИС), конструктивистичке оријентације, с Маљевичем, Татљином и др. У болници у Москви, лечећи се од последица рањавања, упознаје Катарину Кобро, исто племићког, летонско-руског порекла, будућу студенткињу вајарства, такође блиску авангардистима. Оженио се њом и преко тзв. зелене границе прелазе су у Пољску, најпре у Вилно, где се налазила његова породица, а касније у Лођ, један од најзначајнијих пољских центара авангарде. Укључили су се у групе при часописима *Блок*, *Праесенс* (револуционарна уметност), зближили с Краковском авангардом, илуструјући песничке збирке њених чланова, Пајпера, Пшибоша, Бженковског и др. Почетком тридесетих година ХХ века основали су у Лођу при Музеју уметности Колекцију модерне уметности, која је друга у Европи тога типа. Били су блиски конструктивизму, мада су основали и свој правац унизам, који спада у најоригиналније филозофско-естетичке концепције европске авангарде. Од 1930. настају унистичке слике Стшемињског. Посебно се истакао у сликању лођских и морских пејзажа, у складу с његовом дефиницијом слике као чисто визуелне појаве. Године 1945. почео је да предаје на лођској Вишој ликовној школи, али је са доласком соцреализма 1950. смењен са тог места, а убрзо и умро. У међуратном периоду је са својом супругом написао неколико изузетних теоријских радова, *Композисија йросйора* (1931), *Функционалсишчика шйшамйа* (1935), а сам студију *Теорија виђења*, која је објављена посмртно 1958. године, дуго прихватана од веома малог броја пољских теоретичара и уметника, ван Пољске потпуно непозната. Постали су шире познати, а њихови радови почели да се преводе, тек деведесетих

година XX века после пада комунизма у Пољској и када је држава у знак стогодишњице њихових рођења приредила изложбе његових радова 1993, а његове супруге 1998, приказавши их најпре у Европи, а касније у Америци, Јапану и другде, односно када су коначно у историји уметности добили место које заслужују. (Б. Р.)

ЈОВАНА ТОДОРОВИЋ, рођена 1997. у Зрењанину. Основне академске студије завршила је на Одсеку за српску књижевност и језик Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду. Тренутно на истом факултету похађа мастер студије. Пише есеје, студије и књижевну критику, објављује у периодици.

ДАВИД ТУРАШВИЛИ, рођен 1966. у Тбилисију, Грузија. Један је од најзначајнијих савремених грузијских писаца. Након првог романа *Бекџиво из Совјетјској Савеза*, који га је учинио познатим и ван граница Грузије, следи и низ других романа, као и неколико збирки приповедака, путописа и позоришних драма. Доцент је на катедри за савремену књижевност Универзитета у Тбилисију. (П. Ш.)

ЕТЕЛА ФАРКАШОВА (ETELA FARKAŠOVÁ), рођена 1943. у месту Левоча у источној Словачкој. Песникиња, прозаисткиња, есејисткиња, књижевна критичарка и филозофкиња. Спада у ред најзначајнијих савремених словачких аутора. Објавила је петнаест прозних књига, пет књига есеја и осам збирки поезије. Међу најзначајније наслове спадају: *Рејродуција времена, Дан за даном, Десило се, Фрајменџи са њовременом жељом за целовијџицу*. За роман *Сценарио* награђена је најзначајнијим словачким књижевним наградама Anasoft Litera, „Ладислав Ђашки” и Премија ПЕН центра. Као есејисткиња потписала је више значајних наслова: *Еџице о болу и друџи есеји, Видеџи музику и друџи есеји, Време је џиџина*. Као ауторка је стручних монографија *Теорија сџознаје, Четири џоледа у феминисџичку филозофију* и ауторка монографије *На џуџу у сџџџену собу*. Чланица је Друштва словачких књижевника, Словачког ПЕН центра, Аустријског друштва књижевника (ОеSV) и удружења аутора „Најнburger Autorenrunde”. Спада у чланице осниваче Центра за родне студије Универзитета Коменског као и Клуба словачких прозних ауторки Фемина у Братислави. (З. В. Б.)

ПРЕДРАГ ШАПОЊА, рођен 1972. у Новом Саду. Књижевни преводилац, дипломирао је 2002. енглески језик и књижевност на Филозофском факултету у Новом Саду. Пре тога је 1997. дипломирао и на Медицинском факултету. У периодици објављује преводе књижевне теорије, филозофије и социологије: Виларда Спигелмана, Дејвида Сидорског, Ерика Хобсбаума, Томаса Франка, Дорит Кон, Едварда Саида, Бернарда Вили-

јамса, Тома Полина, Мартина Постера, као и преводе поезије: Т. С. Елиота, Хуга Вилијамса, Тома Полина, Харолда Пинтера, Пенелопе Фиццералд и Чарлса Симића. Преведене књиге: Алис Манро, *Бексџиво*, 2006; *Превице среће*, 2010; *Голи животи*, 2013; *Мржња, пријатељство, удварање, љубав, брак*, 2014; *Пољед са единбуршке сџене*, 2015; Дорис Лесинг, *Бен, у светиу*, 2007; *Мемоари преживеле*, 2008; *Златна бележница*, 2010; Ајрис Мердок, *Пешчани замак*, 2004; *Црни џринци*, 2005; Флен О'Брајен, *На реци „Код две џилице“*, 2009; Мишел Фејбер, *Исјод коже*, 2003; *Кица мора џасџи*, 2004; Лиза Скатолајн, *Последња жалба*, 2004; Луиз Велш, *Тамерлан мора умреџи*, 2005; *Мрачна комора*, 2005; *Трик са мейком*, 2010; Томас Франк, *Освајање кула: бизнис кулџура, конџракулџура, усџон хџи конзумеризма*, 2003; Ралф Елисон, *Невидљиви човек*, 2014.

Приредио

Бранислав КАРАНОВИЋ